

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 6 (617)
2016

PUBlicație EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

Oastea Moldovei

oasteamoldovei@army.md

„Sea Breeze 2016”

Parteneriat internațional
pentru misiuni comune

Strategia Națională de Apărare - un document al tuturor

Geopolitic situată într-o regiune instabilă, Republica Moldova nu a dezvoltat până la moment o strategie de apărare națională. Abia în data de 13 mai 2016, în baza Decretului președintelui Republicii Moldova, a fost instituită Comisia pentru elaborarea proiectului Strategiei Naționale de Apărare (SNA), care reprezintă un instrument de lucru de gestionare a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților statului nostru. Ulterior, comisia creată a desemnat un grup de lucru interdepartamental constituit din reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale și neguvernamentale cu atribuții în domeniul apărării ce se ocupă nemijlocit de SNA.

Pag. 4

EXCLUSIV

Efort și parteneriat la Summit-ul NATO

Pe 8 și 9 iulie, la stadionul din Varșovia, s-au întâlnit liderii țărilor membre NATO și țărilor partenere ca să vadă încotro se îndreaptă alianța.

Pag. 2

Antrenamente la „Rapid Trident-2016”

Armata Națională a detașat anul acesta patru ofițeri de stat major în cadrul exercițiului multinațional de menținere a păcii „Rapid Trident-2016”, desfășurat în perioada 27 iunie-8 iulie, la Centrul de Instruire pentru Menținerea Păcii și Securității Yavoriv, din regiunea Lviv, Ucraina.

Pag. 10

„Sea Breeze 2016”

Pag. 6

Pasul în gol cucerește înălțimi

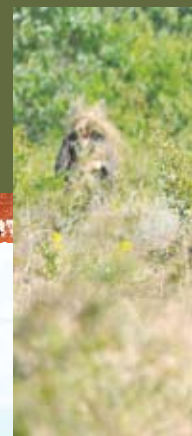
Doi ani consecutiv s-a poziționat pe locul doi în competiția „Cupa ministrului Apărării”. Anul acesta a ratat ocazia să se afirme în cadrul jocurilor sportive, în schimb, a câștigat simpatia și admirația colegilor americani la un curs de parașutism în SUA.

Pag. 18

Un grup de militari ai Armatei Naționale au fost instruiți în cadrul unui curs specializat în topogeo-dezie. Având drept obiectiv de bază formarea deprinderilor practice în utilizarea hărților, efectuarea măsurătorilor de teren pentru determinarea coordonatelor de precizie, orientarea în teren cu și fără aparatele de navigare, precum și crearea elementelor de rețele geodezice necesare pentru activitatea altor unități, cursul a constituit o premieră pentru Armata Națională.

Pag. 11

Arma ce taie distanțele

După sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, trupele române au fost echipate treptat cu puști de asalt de calibrul 7.62 mm. Acestea erau de origine sovietică sau fabricate local sub licență. Tragerea cea mai eficientă cu pistolul-mitralieră PM md. 63 (Pistol-Mitralieră Model 1963, o variantă a pistolului-mitralieră AKM sovietic) era obținută la distanțe de până la 400 de metri. Țintele aflate la o distanță mai mare necesitau o armă specializată cu lunetă pentru a executa foc precis.

Pag. 14

15 lunetiști din forțele speciale ale armatei, care au absolvit cursul de profil, sunt pregătiți să îndeplinească cele mai diverse misiuni.

Pag. 16

Pag. 22

ISTORIE MILITARĂ

La 30 iulie 1914, guvernul țarist a dat start mobilizării generale în toate districtele militare. Forțele militare din provinciile învecinate cu Imperiul Austro-Ungar, inclusiv Basarabia, au fost aduse în stare de luptă.

Pag. 22

Cuprins

EDITORIAL

Summit-ul NATO - lumina de la capătul tunelului 2

GEOPOLITICĂ

Strategia Națională de Apărare - un document al tuturor 4

FOTOREPORTAJ

„Sea Breeze 2016”

Parteneriat internațional pentru misiuni comune 6

VIAȚA MILITARĂ

Antrenamente la „Rapid Trident-2016” 10

Noile tehnologii în serviciul topogeodeziștilor 11

Misiunile prin obiectivul lunetistului 16

Pasul în gol cucerește înălțimi 18

EXCLUSIV

Efort și parteneriat la Summit-ul NATO 12

ARME & ECHIPAMENTE

Arma ce taie distanțele 14

ȘTIINȚĂ ȘI ARTĂ MILITARĂ

O armată sigură prin eforturi academice 20

ISTORIE MILITARĂ

Povara Primului Război Mondial pentru Basarabia 22

Centrul mass-media militară

Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef locotenent-colonel Ion VULPE, tel. 022-252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară

maior Sergiu LECA, tel. 022-252-047

Echipa redacțională:

căpitan Inga RADVAN
locotenent major Natalia ANDRONACHI
locotenent major Dmitrii VOSIMERIC
plutonier adjutant Vitali IOVU
Angela MUNTEANU
Kateryna RUSSU
Larisa ȚIBULEAC
oasteamoldovei@army.md

tel. 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

sergent Laurențiu-Vlad GROSSU
locotenent Tatiana COCERVA
locotenent major Dragoș TUREA
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md

tel. 022-252-019

Materialele publicate de „OASTEA MOLDOVEI” reflectă opinia autorilor care s-ar putea să nu exprime poziția redacției. Reluările din „OASTEA MOLDOVEI” trebuie să conțină trimerile la sursă.

„Oastea Moldovei (Revistă)”-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84

Secția rețele socializare:

maior Viorel GLAVA
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Tipar „ELAN POLIGRAF” SRL,

Adresa: mun. Chișinău, str. Mesager, 7
tel. (373 22) 74-58-00, tel./fax. (373 22) 74-65-00,
e-mail: info@elan.md, www.elan.md

Summit-ul NATO - lumina de la capătul tunelului

Capitala în care la 14 mai 1955 țările Europei Răsăritene au semnat un tratat de prietenie cu scopul de a se apăra de NATO, proaspătă și puternică, în 2016 a ospitat, cum îl definesc unii, "cel mai mare eveniment după Războiul Rece" - Summit-ul NATO.

Pe 8 și 9 iulie, la stadionul din Varșovia, s-au întâlnit liderii țărilor membre NATO și țărilor partenere ca să vadă încotro se îndreaptă alianța.

Temele summit-ului au oscilat de la Occident spre Orient și de la Nord la Sud trecând prin terorismul grupului ISIS, Afghanistanul, migrația și politica expansionistă a Kremlinului, de care depinde securitatea Republicii Moldova.

Pe de o parte, Alianța e implicată activ în Orientul Mijlociu, unde terorismul a devenit incontrolabil, pe de altă parte, flancul estic al Alianței rămâne descoperit. Un fel de *călcâiul lui Achille* pentru Putin, care după anexarea Crimeii stă cu ochii (și cu un deget) pe Polonia, Țările Baltice și Republica Moldova. Este vorba despre războiul hibrid care se manifestă prin propagandă, mass-media, partide politice, ONG-uri. Într-un cuvânt: manipulare, deci control.

Despre acest război de tip hibrid s-a discutat mult și s-au promis multe. O soluție provizorie este crearea a patru batalioane multinaționale (compuse din militari americani, germani, canadieni și englezi), dislocate permanent pe teritoriul Poloniei, Lituaniei, Letoniei și Estoniei. Este, mai mult o mișcare simbolică, un mesaj de genul "*Dragă Rusia, NATO n-a uitat că te uiți cu poftă spre aceste țări. Noi suntem aici, prezenți.*"

Dar să ne întoarcem înapoi la Republica Moldova în contextul acestui summit. În primul rând, este pentru prima dată când, în cadrul unei reuniuni de acest nivel, un reprezentant al Republicii Moldova are o cuvântare (vezi pag. 12-13). De data aceasta nu este loc pentru simbolism. Ministrul Apărării s-a axat pe cele mai stringente necesități ale Republicii Moldova ca partener al alianței și a cerut, încă o dată, retragerea trupelor GOTR din regiunea transnistreană. Nimeni nu are probleme cu neutralitatea, atâta timp cât aceasta este recunoscută și respectată.

Este pentru prima dată când, în declarația finală, există un articol dedicat totalmente Republicii Moldova.

Art.116. În Țara Galilor am extins Inițiativa de construcție a Capacităților de Apărare și securitate conexă pentru Republica Moldova. De atunci, Aliații și partenerii au oferit expertiză și sfaturi pentru a sprijini procesul de reformă a apărării în curs pentru a întări capacitățile forțelor armate ale Republicii Moldova și întregului sector de Apărare. Aliații rămân angajați în această întreprindere pentru ca statul să se poată bucura de un viitor stabil, sigur și prosper în conformitate cu valorile noastre comune, împărtășite de democrațiile europene. Pentru a realiza un asemenea viitor, este important ca Republica Moldova să rămână angajată în implementarea reformelor în beneficiul cetățenilor săi. Mulțumim Republicii Moldova pentru contribuția sa la operațiuni conduse de NATO.

Între conferințe și fotografii protocolare, ministrul a avut ocazia de a se întâlni și a discuta cu omologii săi din România, Letonia, Italia, Turcia și cu asistentul adjunct al Secretarului Apărării al Statelor Unite ale Americii, Dr. Michael Carpenter. Un succes al Republicii Moldova, fără îndoială.

Au fost două zile fără respiro, intense, unde s-a insistat, solicitat, încurajat, dat o speranță. Dacă NATO este îngrijorată de jocurile murdare ale Kremlinului, atunci este îngrijorată și de securitatea Republicii Moldova. Astăzi, nu avem altă soluție: ori aplecăm capul, așa cum am făcut-o timp de 25 de ani, ori ne cerem independența și integritatea teritorială înapoi.

Metaforic, dar nu prea, pentru Republica Moldova NATO este lumina de la capătul tunelului...

Strategia Națională de Apărare - un document al tuturor

Interviu cu locotenent-colonelul Ion ȚINEVSCHI, specialist principal în cadrul Direcției politică de apărare și planificare a apărării, Ministerul Apărării.

Geopolitic situată într-o regiune instabilă, Republica Moldova nu a dezvoltat până la moment o strategie de apărare națională. Abia în data de 13 mai 2016, în baza Decretului președintelui Republicii Moldova, a fost instituită Comisia pentru elaborarea proiectului Strategiei Naționale de Apărare (SNA), care reprezintă un instrument de lucru de gestionare a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților statului nostru. Ulterior, comisia creată a desemnat un grup de lucru interdepartamental constituit din reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale și neguvernamentale cu atribuții în domeniul apărării ce se ocupă nemijlocit de SNA. Vă prezentăm interviul ce urmează, pentru a afla ce reprezintă acest document, în a cărui elaborare suntem asistați de experți străini, ce conține, la ce etapă de pregătire este și dacă se va încadra grupul de lucru în termenii stabiliți pentru înaintarea către președinte a proiectului.

- De ce Republica Moldova are nevoie de o strategie națională de apărare?

- Strategia Națională de Apărare este un document elaborat în premieră în țara noastră și are un scop dublu: să dezvolte sistemul național de apărare și să consolideze eforturile instituțiilor guvernamentale și neguvernamentale cu atribuții în domeniul apărării. Procesul de elaborare a strategiei respective pornește de la premisa că apărarea națională nu este

doar responsabilitatea Ministerului Apărării, ci și a autorităților administrației publice centrale și administrației publice locale, a societății civile și mediului academic cu atribuții în domeniul apărării. În acest context, s-a instituit Comisia SNA și, respectiv, un grup de lucru, care se convoacă săptămânal. În cadrul întâlnirilor, experții abordează probleme care pornesc de la nevoia apărării țării, a intereselor, valorilor și obiectivelor naționale de apărare. Algoritmul de activitate s-a demonstrat a fi unul eficient.

- **Care sunt cele mai importante prevederi ale proiectului SNA?**

- În baza recomandărilor și rezultatelor înregistrate în urma activității grupului de lucru, a fost structurat scheletul documentului, care prevede introducerea a două capitole. Primul capitol se referă la dezvoltarea contextului strategic, elemente ale situației actuale din domeniul securității la nivelul internațional, regional și național. Tot aici au fost identificate riscurile și amenințările ce vizează sistemul național de apărare al Republicii Moldova. Iar în capitolul doi urmează să fie expuse obiectivele documentului și ghidările strategice pentru soluționarea problemelor.

- **Până în data de 1 octombrie, documentul Strategia Națională de Apărare trebuie finalizat și înaintat președintelui țării. La ce etapă de elaborare se află acesta și credeți că se va încadra grupul de lucru în termenul stabilit?**

- Recent, am finalizat etapa de dezbateră a problemelor ce vizează apărarea națională. Există anumiți parametri de activitate de care ne apropiem pas cu pas. În perioada imediat următoare, vom veni cu un document consolidat, după care vom organiza cea de-a doua ședință a Comisiei pentru elaborarea SNA, unde urmează să fie aprobat de principiu proiectul documentului. Până în data de 1 octombrie SNA va fi expusă unui șir de consultări publice, după care înaintată președintelui Nicolae Timofti.

- **Un grup de experți NATO asistă Republica Moldova în elaborarea documentelor strategice în cadrul Inițiativei de Consolidare a Capacităților de Apărare a Republicii Moldova (Defence Capacity Building Initiative – DCBI). Ce idei ne sugerează experții străini în urma consultărilor comune?**

- SNA este al doilea document în ierarhia strategică de planificare a apărării, după Strategia Securității Naționale, care e în proces de aprobare. Acest document și cele care vor deriva din respectivul, la nivel sectorial, instituțional, urmează să formeze cadrul strategic de planificare a apărării Republicii Moldova. Experții străini ne sugerează că pentru elaborarea unui document calitativ, este esențială cooperarea interdepartamentală și formarea unui cadru viabil de planificare a apărării naționale. La ședințele care se organizează cu experții NATO, sunt abordate subiecte ce vizează experiența altor state privind dezvoltarea mecanismului național de planificare a apărării.

- **Ce ar trebui să cunoască publicul larg despre proiectul SNA?**

- Acest proiect susține clar ideea că apărarea națională este un drept și o îndatorire a fiecărui cetățean și instituție. Documentul va fi detaliat explicat în cadrul consultărilor publice care vor avea loc în timpul apropiat. Dar până la acea etapă, acesta vine să faciliteze procesul de construire a unui sistem viabil care să garanteze un nivel ridicat de siguranță și protecție pentru cetățenii Republicii Moldova.

Căpitan Inga RADVAN

“

Acest proiect susține clar ideea că apărarea națională este un drept și o îndatorire a fiecărui cetățean și instituție.

”

„Sea Breeze 2016”

Parteneriat internațional pentru misiuni comune

40 de militari moldoveni s-au deplasat pe litoralul ucrainean, însă nu în calitate de turiști, ci ca participanți la exercițiul multinațional de amploare „Sea Breeze 2016”, desfășurat în regiunile Mykolaiv și Odesa, dar și în regiunea nord-vest a Mării Negre. Contingentul Armatei Naționale, format din militarii Brigăzii 2 Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare”, Batalionului 22 de Menținere a Păcii și ai Marelui Stat Major au fost antrenați în executarea diferitelor misiuni împreună cu alți circa 4000 de colegi din 16 țări, precum Ucraina, SUA, Georgia, Bulgaria, România, Turcia, Marea Britanie, Suedia, Norvegia, Spania, Grecia, Italia, Lituania, Polonia și Finlanda.

Plutonul moldovenesc a făcut parte dintr-o companie multinațională, formată, inclusiv, din militari georgieni și infanteriști marini ucraineni. Această subunitate internațională a efectuat pregătirea pentru faza activă a exercițiului la poligonul Șirokii Lan, regiunea Mykolaiv, unde a participat la diverse ședințe teoretice și practice și a îndeplinit misiuni de patrulare pe jos și pe mașini, asaltarea unor edificii, acordarea primului ajutor medical pe câmpul de luptă etc.

Cu toate că au fost parte a componentei terestre, militarii moldoveni au fost implicați și în operațiuni maritime, care au inclus desantarea efectivului și a tehnicii militare de tip HMMWV, din dotarea Armatei Naționale, pe insula Tendra din Marea Neagră și în apropierea orașului Ismail, pe Dunăre. Pentru îndeplinirea acestor misiuni a fost implicată nava de desant „Iurii Olefirenko”, la al cărei bord ofițerii și subofițerii moldoveni au activat o bună parte a exercițiului.

La deschiderea oficială a fazei active a fost prezent și ministrul Apărării Anatol Șalaru, care a venit la Odesa pentru a-i încuraja pe militarii noștri și a se familiariza cu activitățile contingentului Armatei Naționale în cadrul „Sea Breeze 2016”. Oficialul militar a vizitat portul Odesa, unde s-a întâlnit cu cei 40 de militari moldoveni și a fost invitat la bordul navei-amiral a flotei ucrainene „Hetman Sahaidachny”, pentru familiarizarea cu marina statului vecin. Totodată, ministrul Șalaru a avut o întrevvedere cu omologul său ucrainean Stepan Poltorak, în cadrul căreia au fost abordate subiectele ce țin de colaborarea bilaterală și interoperabilitatea dintre instituțiile militare ale celor două țări.

Profesionalismul de care au dat dovadă militarii noștri la executarea misiunilor stabilite a fost apreciat de către colegii lor internaționali și de către conducerea exercițiului. Pentru activitatea ireproșabilă în cadrul „Sea Breeze 2016”, doi ofițeri ai Armatei Naționale, printre care și superiorul contingentului, maior Grigore Adam, au fost decorați de către ministrul Apărării al Ucrainei Stepan Poltorak cu distincții militare. Totodată, în cadrul ceremoniei de închidere a exercițiului, care a avut loc la bordul navei americane „USS Whidbey Island (LSD 41)”, comandantul plutonului moldovenesc, locotenent major Sergiu Caraieni, s-a învrednicit de o distincție militară din partea comandantului Forțelor Navale ale Ucrainei, viceamiral Igor Voroncenko.

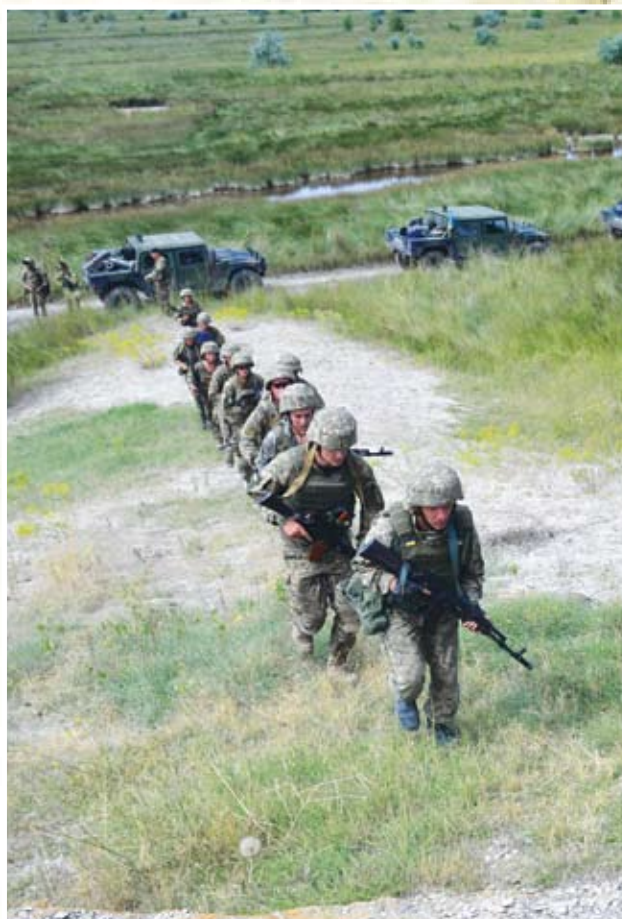
În cadrul ceremoniei, Igor Voroncenko a menționat că exercițiul din acest an a fost cel mai de amploare din istoria „Sea Breeze”. Pe parcursul aplicațiilor, navele participante la manevre au parcurs, în total, 4285 de mile marine, componentul terestru a executat 454 de salturi cu parașuta, 619 de-santări fără parașută, au fost îndeplinite trei misiuni de desant amfibiu pe mare și una pe râu, două misiuni de forțare a cursului de apă.

Pe lângă aceasta, aviația a efectuat 149 de zboruri, în total fiind acumulate 166 ore de zbor. Scafandrii au executat 137 de scufundări, timpul total, petrecut sub apă, fiind de circa 75 de ore. Conform eșalonului superior, toate aceste misiuni au fost îndeplinite calitativ și în timp util.

După cum au menționat codirectorii exercițiului, căpitanul de rangul I Richard Dromerhauser și căpitanul de rangul I Oleksii Doskato, tema exercițiului a fost executarea unei operațiuni multinaționale de securitate într-o regiune de criză, iar scopul – exersarea acțiunilor statului major multinațional în timpul planificării și executării operațiunii internaționale de restabilire a păcii.

Pentru țara-gazdă acest „Sea Breeze”, care s-a desfășurat în perioada 18-31 iulie, este deja al 14-lea la număr. Armata Națională participă la aceste aplicații din 2007, iar din 2015 la manevrele din cadrul „Sea Breeze”, pe lângă efectiv, a fost implicată și tehnica militară din dotarea Armatei Naționale.

Locotenent major Dmitrii VOSIMERIC

Antrenamente la „Rapid Trident-2016”

Armata Națională a detașat anul acesta patru ofițeri de stat major în cadrul exercițiului multinațional de menținere a păcii „Rapid Trident-2016”, desfășurat în perioada 27 iunie-8 iulie, la Centrul de Instruire pentru Menținerea Păcii și Securității Yavoriv, din regiunea Lviv, Ucraina.

Ofițerii Armatei Naționale, care fac parte din Brigada „Dacia” și Divizionul de artilerie, au acționat în cadrul unui Batalion multinațional de menținere a păcii, care a avut rolul prevenirii și stopării acțiunilor militare pe teritoriul unui stat improvizat. Potrivit maiorului Valeriu Rusu, superiorul grupului de militari moldoveni, cei patru ofițeri detașați la aplicații din partea țării noastre au deținut funcții precum: șef S6, comunicații și informatică, șef serviciu geniu, ofițer suport cu foc și ajutor S4, logistică, în statul major al unității multinaționale. Maiorul Rusu relatează că începând cu acest an, Ministerul ucrainean al Apărării își propune, prin intermediul exercițiilor de acest gen, care fac parte din

cadrul programului „Parteneriat pentru Pace”, să pregătească în special militarii armatei ucrainene.

Trupe de aviație, parașutiști și forțe terestre din 14 state și-au demonstrat capabilitățile prin cooperare multinațională, efectuând antrenamente practice la punctele de comandă și control, escortarea convoiului, parașutări în dispozitivul inamic și operațiuni de cercetare-patrulare. „Experiența pe care am acumulat-o, prin participarea în cadrul acestui exercițiu internațional, este valoroasă pentru noi și va fi aplicată în instruirea militarilor noștri”, afirmă ofițerul.

Presa americană specifică că exercițiul din anul acesta va constitui etapa de validare a unității Ministerului Apărării care este instruită în cadrul programului Grupului Multinațional Întrunit de Instruire – Ucraina (Joint Multinational Training Group-Ukraine).

„Rapid Trident” oficial este dedicat pregătirii comune a militarilor ucraineni cu cei americani, dar și cu NATO și țări partener ale programului „Parteneriat pentru Pace”. Anul acesta, aplicațiile multinaționale au întrunit circa 2000 de militari din Ucraina, Statele Unite ale Americii, Belgia, Bulgaria, Canada, Georgia, Marea Britanie, Republica Moldova, Lituania, Norvegia, Polonia, România, Suedia și Turcia. Armata Națională participă la acest exercițiu din 2007.

Căpitan Inga RADVAN

Noile tehnologii în serviciul topogeodeziștilor

Un grup de militari ai Armatei Naționale au fost instruiți în cadrul unui curs specializat în topo-geodezie. Având drept obiectiv de bază formarea deprinderilor practice în utilizarea hărților, efectuarea măsurătorilor de teren pentru determinarea coordonatelor de precizie, orientarea în teren cu și fără aparatele de navigare, precum și crearea elementelor de rețele geodezice necesare pentru activitatea altor unități, cursul a constituit o premieră pentru Armata Națională.

Potrivit plutonierului Olga Manole, absolventă a cursului respectiv, în cadrul ședințelor desfășurate, a avut posibilitatea să-și aprofundeze temeinic cunoștințele în domeniul topogeodeziei. Plutonierul consideră important faptul că a învățat tehnici și procedee noi, dar și utilizarea aparatelor moderne specializate. Cunoștințele obținute la curs sunt necesare pentru orice militar al Armatei Naționale, cu atât mai mult pentru cei specializați în domeniu. În opinia plutonierului Manole, numai prin muncă asiduă poți afla cele mai mici secrete ale armeei topogeodezice.

Căpitan Viorel Cozma susține: cunoașterea hărților și capacitatea de a putea citi datele indicate pe acestea se impune chiar și în cazul persoanelor civile. Unui militar însă deprinderea de a lucra cu harta îi asigură avantajul clar în cazul unei misiuni reale, dar și capacitatea de a fi cu un pas înaintea în propriile acțiuni.

„Dacă știi să te orientezi în teren e ca și cum ai desfășura o acțiune pe teritoriul tău cunoscut, altfel ești derutat, nu ai idee exact ce să întreprinzi, nu ești convins de acțiunile tale. Și se cunoaște cât de importantă este siguranța și orientarea pe câmpul de luptă”, a mai specificat căpitanul Cozma.

Conform locotenent-colonelului Eugen Mariț, șef Centrul topografic militar, la acest curs au fost prezente persoane care aveau deja cunoștințe inițiale în arma topogeodeziei și care și-au propus să se perfecționeze și să fie și mai pregătiți în domeniu. Cursul a fost constituit din două module: topografia și geodezia.

În cadrul primului modul, militarii și-au sporit abilitățile de bază care vizează, în special, orientarea în teren și uti-

lizarea hărților de determinare a coordonatelor, cu folosirea aparatelor clasice de efectuat măsurări. În cadrul modulului de geodezie, militarii au lucrat mai mult cu surse digitale, programe digitale, hărți electronice, imagini din satelit, aero-foto imagini etc.

Comandantul topogeodeziștilor a menționat că la reîn- toarcerea în unitățile militare, absolvenții cursului urmează să aplice în practică cunoștințele obținute. Dacă anterior se lucra foarte mult cu hărțile pe format de hârtie, acum se va trece la un nivel nou – hărțile în format digital.

Participanții la curs au susținut și testări pentru a ilustra cunoștințele însușite, iar calificativele obținute au demonstrat tenacitatea și perseverența acestora.

Maior Sergiu LECA

Efort și parteneriat la Summit

Discursul ministrului Apărării Anatol Șalaru rostit în cadrul Reuniunii miniștrilor Apărării ale țărilor aliate și parteneri NATO în formatul Platformei de Interoperabilitate, Summit-ul NATO, Varșovia, Polonia

Excelență, Doamnelor și Domnilor,

În primul rând, vreau să mulțumesc pentru oportunitatea oferită Republicii Moldova de a participa la summit-ul de la Varșovia, care reconfirmă încrederea reciprocă și este o dovadă că R.M. merge spre direcția corectă. Faptul că țara noastră este, din punct de vedere constituțional, un stat neutru nu înseamnă că nu există fronturi deschise de confruntare pe palier non-militar. Propaganda, măsurile economice, nesoluționarea dosarului transnistrean și staționarea trupelor ruse rămân motive constante de îngrijorare.

În contextul formulării măsurilor de adaptare și management la mediul situațiilor de criză, este indispensabil de a prioritiza consolidarea și dezvoltarea capacităților de apărare a țărilor aliate și parteneri din regiunile cu risc sporit. Trebuie să conlucrăm pentru a identifica soluții pe termen lung, capabile să anticipeze și să prevină eventuale situații de criză.

Din perspectiva R. Moldova, raporturile cu NATO și țările parteneri sunt fundamentate pe 4 valori și principii.

Primul dintre acestea este cooperarea. Acesta se materializează prin participarea la exerciții și diverse forme de instruire militară, în cadrul Parteneriatului pentru Pace, care permite mili-

tarilor noștri să devină interoperabili cu militarii țărilor membre NATO. Un rezultat important obținut la acest capitol este participarea contingentului Armatei Naționale în misiunea KFOR din Kosovo. Mai mult ca atât, Republica Moldova își dorește ca pe viitor să participe la cât mai multe misiuni internaționale de menținere a păcii. Un alt aspect important este că la moment suntem la etapa finală a negocierilor și semnarea acordului de deschidere a Oficiului de Legătură NATO în R. Moldova.

Summit-ul NATO

Cel de-al doilea principiu este flexibilitatea. Astăzi, este nevoie nu doar de un angajament ferm privind parteneriatul dintre R. Moldova și NATO, ci și de transpunerea acestuia în practică, prin identificarea și gestionarea provocărilor comune. Dacă imperativul NATO ține de consolidarea graniței de est a alianței, preocupările de securitate ale statelor partenere din regiune merg, în continuare, până la necesitatea de a asigura condițiile existenței statului.

Al treilea principiu este credibilitatea. Angajamentele asumate între alianță și statele non-membre de pe flancul estic trebuie să fie concrete și credibile atât pentru părțile implicate, cât și pentru actorii externi. Subliniem că măsurile și acțiunile noastre au ca scop dezvoltarea capacităților de apărare ale Republicii Moldova, și nu prezintă nuanțe provocatoare la adresa vreunui stat sau entități.

Nu în ultimul rând, este necesară creșterea gradului de interoperabilitate a forțelor armate. De aceea, ne dorim ca în cursul anului 2019 să găzduim în Republica Moldova un exercițiu NATO/PfP de tip REGEX, care să servească drept platformă pentru realizarea unui centru de instruire regional permanent.

Stimați prieteni,

De 25 de ani pe teritoriul Republicii Moldova staționează ilegal trupele Federației Ruse. Vă adresăm rugămintea de a ne susține în inițiativa de transformare a misiunii din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, într-o misiune civilă multinațională, iar armata și munițiile Federației Ruse să fie evacuate de pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu angajamentele internaționale asumate.

În încheiere, reiterez că Republica Moldova mizează în continuare pe sprijinul dumneavoastră în procesul de dezvoltare a capacităților de apărare, angajament asumat în inițiativa DCB. Totodată, Republica Moldova va depune toate eforturile pentru a deveni un partener de încredere al alianței.

Ambasador Iurie RENITA,
Șeful Misiunii Republicii Moldova la NATO, Ambasadorul
Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova
în Regatul Belgiei și Marele Ducat al Luxemburgului

După mine, Summit-ul NATO de la Varșovia comportă mai multe semnificații pentru Republica Moldova.

În primul rând, obiectivele pe care și le-a propus țara noastră la summit au fost integral realizate: Republicii Moldova i-a fost alocat un paragraf separat (nr.116) în Declarația Finală, ceea ce nu s-a mai produs anterior la evenimente similare. Alianța Nord-Atlantică, și de această dată, a demonstrat că este cu adevărat preocupată de destinul Republicii Moldova prin reiterarea susținerii necondiționate a suveranității și integrității teritoriale a țării noastre.

În al doilea rând, am reușit să readucem țara noastră pe agenda NATO, după o perioadă îndelungată de reticență și decepție ce a coincis cu criza politică de la Chișinău. Este extrem de important, de acum încolo, să demonstrăm că am meritat această abordare, procedând la acțiuni foarte concrete, convenite cu partenerii nord-atlantici în cadrul multiplelor proiecte, programe și înțelegeri juridice. Dincolo de alte structuri guvernamentale cu responsabilități în domeniul apărării și securității naționale, Ministerului Apărării îi revine o misiune decisivă pentru modernizarea sistemului de apărare și racordarea acestuia la standardele NATO.

În al treilea rând, Alianța Nord-Atlantică a demonstrat că este profund preocupată de securitatea și stabilitatea țărilor din imediata vecinătate a NATO, în aceste scopuri oferindu-și toată asistența pe care o solicită țările partenere, inclusiv Republica Moldova. Nu sunt doar declarații, dar proiecte și angajamente foarte concrete, menite să consolideze securitatea acestor țări fie că e vorba de consolidarea colaborării bilaterale în domeniul Interoperabilității sau a implementării Inițiativei de Consolidare a Capacităților de Apărare. Implementarea de către noi a acestor obiective strategice plasează Republica Moldova într-o nouă conjunctură, mult mai favorabilă, de securitate regională și europeană.

În al patrulea rând, prin acțiunile sale de consolidare a capacității defensive a flancului de Est al Alianței, adică a acțiunilor de disuasiune (DEX: ansamblu de mijloace militare destinate, prin puterea lor de distrugere, de a descuraja un eventual adversar să angajeze ostilitățile), NATO consolidează și extinde zona de securitate și stabilitate în care se află și Republica Moldova.

Arma ce taie distanțele

După sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, trupele române au fost echipate treptat cu puști de asalt de calibrul 7.62 mm. Acestea erau de origine sovietică sau fabricate local sub licență. Tragerea cea mai eficientă cu pistolul-mitralieră PM md. 63 (Pistol-Mitralieră Model 1963, o variantă a pistolului-mitralieră AKM sovietic) era obținută la distanțe de până la 400 de metri. Țintele aflate la o distanță mai mare necesitau o armă specializată cu lunetă pentru a executa foc precis.

Pușca semiautomată cu lunetă model 1974 PSL

Armata română încă folosea în anii 1960 puștile cu lunetă cehoslovace ZB vz. 24 și cele sovietice Mosin-Nagant. Aceste arme, deși erau foarte precise și puteau executa foc la distanțe foarte mari, aveau unele dezavantaje. Cele două puști puteau trage doar foc cu foc, necesitând astfel și un pistol-mitralieră pentru autoapărare pe distanțe mici. De asemenea, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, pușcașii lunetiști români au raportat faptul că majoritatea Țintelor lovite cu succes se aflau la distanțe de până în 600 de metri. O nouă armă, capabilă de a executa foc semiautomat asupra Țintelor aflate între 400 și 800 de metri, era necesară.

Din 1963, armata sovietică a utilizat pușca semiautomată cu lunetă SVD Dragunov. Aceasta folosea cartușul 7,62 x 54 R. Conducerea armatei române a decis să proiecteze o armă care să folosească același cartuș, dezvoltarea ei având loc la începutul anilor 1960. Denumită oficial Pușca semiautomată cu lunetă (PSL), arma avea la bază pușca-mitralieră PM md. 64 (Pușcă-Mitralieră Model 1964, copie sub licență a modelului sovietic RPK). Mecanismul intern al PM md. 64 a fost adaptat pentru ca PSL să poată executa foc precis la distanțe mai mari. În comparație cu SVD Dragunov, PSL era mai ieftină, ușor de fabricat în masă și relativ familiară trupelor. Deoarece mecanismul intern al puștii-mitralieră PM md. 64 era similar PM md. 63, pușcașii lunetiști aveau o perioadă de pregătire mai scurtă. PSL avea

Pușca semiautomată cu lunetă SVD

un preț mai mic și era potrivită pentru producția în masă, deoarece folosea piese ștanțate (specifice modelului AKM) pentru cutia mecanismelor. Aceasta din urmă era asamblată prin nituire și sudură în puncte. Puștile semiautomate cu lunetă au fost fabricate de la începutul anilor 1970 de către uzinele din Cugir. În prezent, producția este repartizată Fabricii de Arme Cugir SA, subsidiară a companiei naționale ROMARM. Luneta LPS T2 (abreviere de la Lunetă Pușcă Semiautomată Tip 2), similară modelului sovietic PSO-1 folosit de SVD Dragunov, este fabricată de către Întreprinderea Optică Română.

Puștile semiautomate cu lunetă PSL erau repartizate după model sovietic, câte o armă pentru fiecare pluton. Pușcașii lunetiști erau, de obicei, aleși dintre cei mai buni Țintași ai plutonului, ei având rol de sprijin în timpul acțiunilor ofensive și defensive ale infanteriei. Conform doctrinei militare americane, PSL este arma Țintașului de

semnat al plutonului (în engleză: Designated Marksman Rifle, abreviat DMR). Armata americană face distincție între puștile cu lunetă destinate executării focului la distanțe de până la 800 de metri și cele destinate executării focului peste această distanță. Datorită aspectului exterior asemănător, PSL este confundată des cu pușca semiautomată cu lunetă rusească SVD Dragunov.

PSL nu este însă o variantă sau un model sub licență al puștii SVD Dragunov. Având la bază pușca-mitralieră RPK, bazată la rândul ei pe modelul AKM, PSL face parte din familia armelor Kalașnikov.

“

Puștile semiautomate cu lunetă PSL erau repartizate după model sovietic, câte o armă pentru fiecare pluton. Pușcașii lunetiști erau, de obicei, aleși dintre cei mai buni țințași ai plutonului, ei având rol de sprijin în timpul acțiunilor ofensive și defensive ale infanteriei.

”

Pușca semiautomată cu lunetă model 1974 este arma românească a pușcașului lunetist, destinată distrugerii diferitelor obiective izolate, care apar, în mișcare, neașteptate și mascate. Asociată incorect cu pușca semiautomată cu lunetă rusească SVD Dragunov, PSL este o armă diferită de aceasta, având la bază pușca-mitralieră RPK, fabricată sub licență în România cu denumirea PM md. 1964.

PSL a fost exportată pe scară largă, fiind un produs de succes al industriei locale de armament pe piața internațională. Utilizarea ei a cunoscut diverse meridiane, fiind folosită în Războiul Civil Angolez; Războiul Iran-Irak; Revoluția Română din 1989; Războiul din Golf; Războiul din Afganistan (2001-prezent); Războiul din Irak; Războiul Civil Libian din 2011; Războiul Civil Sirian etc.

PARP - Procesul de Revizuire și Planificare a Parteneriatului (Partnership for Peace Planning and Review Process)

PARP - Procesul de Revizuire și Planificare a Parteneriatului (Partnership for Peace Planning and Review Process)

PARP a fost inițiat în scopul sporirii nivelului de interoperabilitate practică a țărilor partenere, asigurării lor cu o bază metodologică, în vederea identificării și evaluării forțelor și capacităților militare. Esența procesului constă în stabilirea transparenței, informarea oficială și veridică, precum și acordarea de ajutor reciproc dintre Alianță și parteneri, în toate aspectele ce țin de domeniile securității și apărării, prin atingerea obiectivelor de interoperabilitate generală.

Obiectivele prioritare pentru colaborare sunt: controlul democratic asupra forțelor armate, controlul asupra armamentului și dezarmarea, protecția civilă, prevenirea și soluționarea situațiilor de criză, planificarea și desfășurarea colectivă a operațiunilor de menținere a păcii, pregătirea cadrelor, pregătirea lingvistică, alte aspecte de activitate militară, implementate prin intermediul Programului individual de Parteneriat (IPP).

La reuniunea Comitetului politic și pentru parteneriate PPC + RM din 2013 în special a fost menționată consolidarea capacităților pentru realizarea scopurilor PARP, prin lansarea Proiectului privind distrugerea pesticidelor, precum și dezvoltarea în continuare a capabilităților operaționale și de interoperabilitate, implicarea militarilor moldoveni în operațiunile conduse de NATO cu mandate ONU.

Republica Moldova a aderat la PARP în 1997.

Misiunile prin obiectivul lunetistului

15 lunetiști din forțele speciale ale armatei, care au absolvit cursul de profil, sunt pregătiți să îndeplinească cele mai diverse misiuni.

În cadrul instruirii, care a avut loc în perioada 4-21 iulie, militarii din Batalionul cu destinație specială „Fulger” au parcurs o pregătire specială care a vizat însușirea tehnicilor, procedurilor și tacticilor privind implicarea și rolul în luptă al lunetiștilor. Comandantul interimar al batalionului, locotenent-colonelul Veaceslav Balan menționează că au fost selectați militari cu calități de excepție, precum ar fi vază excelent, stăpânire de sine și calm, răbdare, hotărâre și nervi de oțel. Cei 15 „fulgeriști” au învățat cum să opereze singuri, în pereche sau susținuți de o echipă care îi ajută în privința obținerii datelor și coordonatelor tehnico-tactice cu privire la inamic. Potrivit instructorilor, militarii au fost supuși unor antrenamente speciale și au folosit echipamente optice bune, puști speciale de mare precizie, în funcție de scopul misiunii. În afară de aceasta, lunetiștii au deprins noțiuni de camuflaj, infiltrare în teritoriul inamic, recunoaștere și colectare de informații. Unul dintre participanți, apreciat pentru talentul său și precizia de mână a armei, afirmă că și-a confecționat

costumul dintr-o haină mai veche, plasa pescarului și detalii de vegetație. Potrivit dânsului, camuflajul se meștește în jur de 30-40 minute și acoperă orice detaliu care se află la lunetist.

Numiți trăgători de elită, lunetiștii operează în zone urbane sau păduri și jungle. Țintele lor nu sunt doar umane, ci includ și vehicule militare, echipamente sau alte dispozitive importante ale inamicului. „Acești țințași nu trebuie să ezite să apese trăgaciul, indiferent de ținta aflată în obiectiv”, adaugă superiorul cursului. Ajutat de condițiile meteo, un lunetist de excepție poate avea precizia în lunetă chiar și de la distanța de peste doi kilometri.

Instruiți să lichideze sau să distrugă țintele, cei 15 absolvenți ai Cursului de lunetiști, organizat în premieră în Armata Națională, au declarat că au fost pregătiți bine pentru îndeplinirea misiunilor care le vor fi încredințate pe durata serviciului militar.

Căpitan Inga RADVAN

”

Numiți trăgători de elită, lunetiștii operează în zone urbane sau păduri și jungle. Țintele lor nu sunt doar umane, ci includ și vehicule militare, echipamente sau alte dispozitive importante ale inamicului. „Acești țințași nu trebuie să ezite să apese trăgaciul, indiferent de ținta aflată în obiectiv”, adaugă ofițerul superior al cursului. Ajutat de condițiile meteo, un lunetist de excepție poate avea precizia în lunetă chiar și de la distanța de peste doi kilometri.

Pasul în gol cucerește

**Prima femeie militar din Armata Națională
care a absolvit un curs de parașutism din SUA**

Înălțimi

Doi ani consecutiv s-a poziționat pe locul doi în competiția „Cupa ministrului Apărării”. Anul acesta a ratat ocazia să se afirme în cadrul jocurilor sportive, în schimb, a câștigat simpatia și admirația colegilor americani la un curs de parașutism în SUA.

Locotenentul major Elena Catruc, șef Serviciul medical al Batalionului cu destinație specială „Fulger” (BDS), a devenit prima femeie militar din Armata Națională care a absolvit Școala Airborne (Școala de parașutare) din Fort Benning, Georgia, SUA. În perioada ianuarie-mai 2016, ofițerul Catruc a urmat un curs medical de amployare bazat pe acordarea primului ajutor pe câmpul de luptă și în afara lui, constituit din trei module.

Adăugător la acest curs, militarul a solicitat să fie anexat și cursul de parașutism, deoarece avea deja în spate experiența salturilor de acasă și, desigur, pentru că se consideră un om împătimit de adrenalină. După două săptămâni de instruire teoretică, au urmat salturile propriu-zise, simple, dar și cele de noapte. „*Recunosc că nu a fost ușor, dar m-am descurcat. Am testat noi echipamente, efectuând salturi cu parașuta T11, asemănătoare cu sistemele noastre de parașutare MC-6. Desantările au avut loc de la înălțimea de 800 m, din aeronave de tip C-130. Nu se lucrează diferit decât la noi, cu mici particularități*”, susține Elena.

Pregătirea fizică a contat foarte mult. Când s-au făcut evaluările, ofițerul Catruc înregistrase norma admisibilă pentru bărbați de 300 de puncte. Dacă e să o citez pe Elena: „*Acest rezultat nu a mai fost înregistrat de vreun student internațional în ultimii cinci ani*”. După cum ne-a explicat reprezentantul nostru la curs, celor mai buni studenți li se oferă niște coin-uri (monede) de excelență. Locotenent major Catruc s-a întors în țară cu patru astfel de monede de excelență, două de la cursul medical și alte două de la cel de parașutism, fapt ce-i demonstrează tenacitatea înăscută cu care a înzestrat-o Dumnezeu. Din cele 300 de persoane participante la curs, 50 la număr au fost femei, Elena fiind singura internațională care a beneficiat de o asemenea instruire.

Primul salt cu parașuta

În cazul ei, cariera militară nu e o tradiție de familie. După rezidențiatul în chirurgie, a înțeles că-și dorește ceva mai diferit pentru viitorul ei. O făcea pe medicul din anii de școală, dar nici uniforma militară nu o lăsa rece. În acest context, prin verdele cătăniei, a îmbrățișat două

mari pasiuni: dragostea față de pacienți și dragostea față de patrie.

În 2012 a venit în Batalionul de Gardă. Ceva îi lipsea. Energia și curajul pe care le stăpânește de minune au determinat-o să se transfere în Batalionul cu destinație specială „Fulger”. Iată cum a devenit posibilă experiența primului pas în gol, trăită un an mai târziu. „Un medic militar dintr-o unitate specială, cum este a noastră, trebuie să poată efectua și salturi cu parașuta, nu doar să acorde asistență medicală. Prima dată am sărit de la înălțimea de 1200 de m. Nu-mi amintesc să fi fost stresată, însă la fiecare pas în aer ai emoții, indiferent de experiență. Chiar și cei cu peste 100 de salturi au tahicardie, când se deschide ușa navei”.

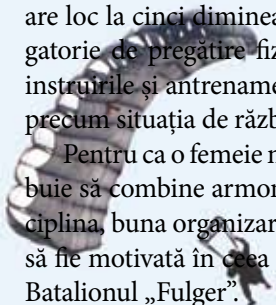
Potrivit ei, greutatea corpului, constituția sau înălțimea nu au importanță la efectuarea salturilor. Trebuie doar să însușești tehnicile corecte de aterizare la sol. „*Totul depinde de cum ieși din aeronavă. Dacă ai ieșit corect, probabilitatea că aterizezi corect este de 50%. Dacă nu, problemele încep de sus, însă ai răgazul să le soluționezi. Din două parașute pe care le ai pe tine, ajungi cu una la pământ*”, menționează locotenentul major Catruc. La activ, Elena, mamă a două fete, are cele mai multe salturi efectuate din rândul femeilor militar din Armata Națională. După cele cinci din SUA, s-a ridicat la cifra de douăzeci.

O zi obișnuită în unitate începe la opt fără un sfert. În ieșirile de campanie însă totul este diferit. Deșteptarea are loc la cinci dimineața, după care urmează o oră obligatorie de pregătire fizică, igiena personală, masa, apoi instruirile și antrenamentele ajustate la aria operațională, precum situația de război, simulată în poligon.

Pentru ca o femeie militar să aibă succes în carieră, trebuie să combine armonios o serie de calități precum disciplina, buna organizare, ambiția, iscusința și, bineînțeles, să fie motivată în ceea ce face, consideră medicul-șef din Batalionul „Fulger”.

Finețea exterioară nu este direct proporțională cu ceea ce posedă omul în interior și Elena a demonstrat, în repetate rânduri, că aparențele înșală. Pe cât de mică și aparent inofensivă pare pe din afară, pe atât de dur îi este caracterul. Caracterul ce a ghidat-o spre realizările de astăzi.

Locotenent major Natalia ANDRONACHI

O armată sigură prin eforturi academice

Faptul că unele evenimente din viața noastră sunt imprevizibile, nu pot fi controlate sau știute din timp ne determină să anticipăm riscurile unor situații nedorite, caracterizate printr-o doză mare de hazard.

Prin urmare, proverbul românesc „Nu pleca, câine surd, la vânătoare”, unul dintre proverbele relevante ale folclorului mioritic, face referire la principiul ”cum te pregătești pentru viitor, probabil, acesta așa și va arăta.” Te-ai pregătit corespunzător, nu vei fi luat prin surprindere. Nu te-ai pregătit, îți va fi mult mai greu să te descurci.

Evoluția din ultima perioadă de timp a atacurilor informatice din țara noastră, dar și din afară, situează amenințarea cibernetică printre cele mai dinamice pericole actuale la adresa securității naționale și internaționale, care capătă noi dimensiuni, odată cu creșterea gradului de automatizare a tehnologiilor informaționale. Ținta atacurilor cibernetice poate fi orice instituție a statului și oricare companie privată, cum s-a întâmplat acum un an cu Starnet-ul, când a avut loc cea mai mare scurgere de date personale din Republica Moldova, iar pe Internet a fost publicată baza de date a clienților Starnet.

Dacă aruncăm o privire la ce se întâmplă pe la casele mai mari, Departamentul Cibernetic al Pentagonului luptă, începând cu anul 2009, să apere instituțiile americane de atacurile hackerilor venite din exterior. În Republica Moldova, de asemenea, există mai multe instituții care lucrează pe segmentul de identificare și contracarare a amenințărilor cibernetice.

Instituția militară, la fel, poate deveni ușor o țintă vulnerabilă a atacurilor cibernetice.

Fiind în fruntea Centrului comunicații și informatică al Marelui Stat Major al Armatei Naționale, structură responsabilă de monitorizarea rețelelor informaționale și a întregului sistem de comunicații al Armatei Naționale, locotenent-colonelul Igor Bucătaru și-a propus să inițieze o nouă etapă în domeniul securității cibernetice, și anume disponibilitatea de contracarare a unui atac extern asupra instituției militare și a întregii rețele.

Principiul de bază după care își ghidează Bucătaru viața personală și activitatea de la serviciu se rezumă la ideea de la care am pornit acest material – prudență și cumpătare.

De curând, Igor Bucătaru a absolvit studiile de masterat din cadrul Academiei de Administrare Publică de pe lângă președintele Republicii Moldova. Pentru că a excelat la învățătură, i s-a înmănat diploma de onoare, fiind desemnat al doilea student după reușită din promoția 2016 la specializarea Management informațional în administrația publică.

Lucrarea „Atacurile cibernetice și metodele de contracarare a lor, la nivel național”, evaluată cu nota 10 de comisia de examinare, oglindește necesitatea dezvoltării securității mediului cibernetic în statul nostru, colaborarea cu statele ce înregistrează succese în domeniu, precum și importanța mediului cibernetic în toate domeniile vitale ale societății.

Scopul lucrării este de a scoate în evidență atacurile cibernetice și instrumentele principale în vederea protejării informației confidențiale, vieții private a persoanei și securității naționale.

Teza, structurată în trei capitole, având un volum de 99 de pagini, reprezintă o analiză conform ultimelor estimări ale riscurilor cu care se pot confrunta administrațiile publice de nivel național în cazurile unor atacuri cibernetice.

Autorul evidențiază în lucrarea sa rolul și importanța accesului liber la informațiile publice, care ulterior duc la scurgere intenționată sau neintenționată a informației. Un alt compartiment abordat îl constituie analiza terorismului cibernetic și importanța războiului informațional. În partea a doua a tezei de masterat, Bucătaru analizează problemele de actualitate, în special, atacurile cibernetice asupra smartphone-urilor. În ultima parte, transmisionistul prezintă analiza amplă a programului de securitate cibernetică al Republicii Moldova cu tot cu neajunsurile acestuia, pentru a căror înlăturare sunt propuse metode de dezvoltare și întărire a sistemului de securitate cibernetică națională.

Această lucrare poate servi drept îndrumător în cunoașterea riscurilor, tipurilor de atac și metodelor de contracarare a

“

În ultima parte, transmisionistul prezintă analiza amplă a programului de securitate cibernetică al Republicii Moldova cu tot cu neajunsurile acestuia, pentru a căror înlăturare sunt propuse metode de dezvoltare și întărire a sistemului de securitate cibernetică națională.

”

lor, atât la nivel personal, cât și național, mai ales în această perioadă, când goana după digitizarea serviciilor publice, automatizarea proceselor și informatizarea Republicii Moldova, fără o atenție cuvenită apărării cibernetice, duce, în cele din urmă, la expunerea considerabilă a societății informaționale vulnerabilităților și amenințărilor cibernetice. Astăzi, sectorul public al Republicii Moldova este dependent de spațiul cibernetic prin: semnătura digitală, MCloud (infrastructura Cloud Computing), MPass (platforma ca serviciu), Mpay (sistem de plăți electronice), guvern fără hârtie, platforma de registre, portaluri de date guvernamentale (servicii, date) și multe altele.

Sperăm că exemplul ofițerului Igor Bucătaru va fi preluat și de alți camarazi de arme și, astfel, împreună vom construi o armată mai modernă, mai puternică și mai sigură.

Locotenent major Natalia ANDRONACHI

Povara Primului Război Mondial pentru Basarabia

La 30 iulie 1914, guvernul țarist a dat start mobilizării generale în toate districtele militare. Forțele militare din provinciile învecinate cu Imperiul Austro-Ungar, inclusiv Basarabia, au fost aduse în stare de luptă.

După instituirea stării de război, șeful districtului i s-au atribuit împuterniciri speciale: guvernatorul și funcționarii civili trebuiau să execute toate ordinele date de acesta. Printre primele ordine semnate se regăsea și cel cu privire la obligativitatea funcționarilor publici și a populației civile din Basarabia de a acorda ajutor, de orice natură, unităților militare ruse ce tranzitau ținutul. Refuzul era calificat drept sabotaj și se pedepsea conform legilor de război. Alt ordin privea rechiziționarea produselor alimentare de la populația civilă. Cei care refuzau să predea produse alimentare riscuau patru ani de detenție.

În vara anului 1914, în Basarabia se aflau deja trupele corpurilor de armată 7 și 8 ale Districtului Odesa, garnizoana dis-

trictului, formată din unități militare de cavalerie, artilerie și infanterie, fiind dislocată la Chișinău.

Rusia a intrat în război sub pretextul că susține Regatul Serbiei, de fapt, utilizând teritoriul dintre Prut și Marea Neagră drept spațiu de tranzit pentru trimiterea munițiilor și echipamentului.

După succesul din Polonia, trupele austro-ungare de pe Frontul de Sud au trecut la contraofensivă. Diplomații și generali germani și austrieci își propuneau să distrugă trupele ruse din Bucovina și Basarabia și, în caz de victorie, să determine România să intre în război de partea Triplei Alianțe. Unitățile militare țariste s-au retras din Bucovina. Luptele se desfășurau

la hotarul cu județul Bălți și cu județul Soroca, spitalele militare din Basarabia fiind supraîncărcate cu răniți. Administrațiile locale din Chișinău, Bălți, Ismail au transmis Districtului militar Odesa o serie de clădiri ce urmau a fi transformate în spitale militare.

Nici administrația, nici populația locală nu reușeau să facă față exodului de militari. Ofițerii ruși cu greu mențineau ordinea în unitățile militare pe care le gestionau: soldații distrugeau până și garile în care staționau trenurile cu militari.

În noiembrie 1915, împăratul Nicolae al II-lea venise să inspecteze Districtul militar Odesa. Unitățile militare au fost aduse în stare perfectă, împăratului prezentându-i-se doar trupe foarte bine dotate, soldați disciplinați și, aparent, cu o moralitate înaltă. Nu era decât o înscenare gândită special pentru împărat.

La începutul anului 1916, comandamentul rus a desfășurat o ofensivă de proporții pe Frontul de Sud, considerată cea mai reușită operațiune a rușilor din timpul Primului Război Mondial și cunoscută ulterior ca Ofensiva Brusilov (după numele comandantului ce a organizat și a condus acțiunea). Pe durata

ei, Basarabia fusese principalul teritoriu de tranzitare a munițiilor și trupelor către Frontul de Sud. Prin Chișinău treceau mii de prizonieri capturați de armata țaristă.

În stânga Prutului au fost concentrate 35 de divizii de infanterie și 13 divizii de cavalerie ale Comandamentului rus, linia frontului germano-rus fiind extinsă cu 600 km.

La sfârșitul anului 1916, situația era și mai critică. Trupele ruse de pe Frontul Român desfășurau acțiuni militare pe un front foarte larg. Teritoriul Basarabiei era utilizat ca loc de refacere și completare cu ostași și muniții a unităților ce au suportat pierderi majore. Spitalele militare din Chișinău duceau lipsă de medicamente și medici. Disciplina militară și capacitatea de luptă a trupelor sufereau și din cauza că în ele fuseseră mobilizați reprezentanții popoarelor subjugate de Imperiul Rus. Din armată dezertau mulți ostași.

La începutul anului 1917, economia Basarabiei și populația civilă din regiune ajunseseră într-o stare deplorabilă: rezervele de produse scădeau dramatic, în urma rechiziționărilor aplicate pe toată durata războiului; 300 000 de basarabeni fuseseră luați

“

La sfârșitul anului 1916, situația era și mai critică. Trupele ruse de pe Frontul Român desfășurau acțiuni militare pe un front foarte larg. Teritoriul Basarabiei era utilizat ca loc de refacere și completare cu ostași și muniții a unităților ce au suportat pierderi majore. Spitalele militare din Chișinău duceau lipsă de medicamente și medici.

”

pe front; numărul mare de unități militare, dislocate aici, favorizau înrăutățirea stării sanitare și criminale din Basarabia.

Inspectorilor din Basarabia li s-a cerut să organizeze pre-darea către punctele de colectare a unităților de transport aflate în posesia populației și a pieselor de schimb. Cei care nu aveau piese de schimb erau obligați să plătească statului sume de două ori mai mari decât costul lor, iar cei care scoteau mașinile din funcție sau le ascundeau în mod intenționat erau închiși pe un termen de la opt luni până la doi ani. Căii mobilizați erau selectați după vârstă (4-15 ani) și trebuiau aduși la punctele de colectare împreună cu o căruță. La 20 noiembrie 1914, începuse mobilizarea rezerviștilor. Recrutului i se ofereau trei zile pentru a-și rezolva problemele personale, după care trebuia să se prezinte la punctul de recrutare. Pe lângă activitatea de recrutare și mobilizare a tehnicii și animalelor, se desfășura și campania de colectare a pâinii pentru necesitățile armatei. În Basarabia înflorea specula și se creau premise pentru apariția foametei. Într-un raport prezentat de Primăria județului Chișinău se menționa că, în urma mobilizării masive a bărbaților (întreținătorii familiei), în sate rămăseseră doar copiii, femeile și oamenii bolnavi, care nu puteau lucra pământul. În aceste condiții în Basarabia au scăzut drastic suprafețele terenurilor cultivate.

Plus la toate, Societatea de căi ferate din Podolsk demarase lucrările de construcție a liniilor de căi ferate ce legau Basarabia de Camenița și Podolsk-Larga. Mulți țărani au fost mobilizați și impuși să muncească pe aceste șantiere, fără zile de odihnă. O situație similară se atesta și pe șantierele căii ferate Bender-Ungheni. Toate aceste obiecte erau supravegheate de militari.

Neputând suporta condițiile mizere și lipsa de hrană, oamenii părăseau în masă locurile de muncă. Dar erau prinși, torturați și readuși pe șantiere, și forțați să muncească. Populația civilă era somată să participe și la construcția fortificațiilor militare, controlate și ele de autorități. În perioada aprilie

1915 - februarie 1916, la aceste lucrări au fost trimiși 123.000 de oameni și 15.000 de căruțe, iar în martie 1916 - 100.000 de oameni.

În ianuarie 1916, din Batalionul 42 Infanterie, staționat în Tighina, au dezertat 92 de basarabeni. Soldații din Regimentul 12 Pușcași, staționat în Cetatea Albă, au refuzat în genere să plece pe front. Condițiile mizerabile în care erau forțați să lucreze muncitorii au cauzat apariția epidemiei de holeră, a cărei răspândire autoritățile nu au reușit s-o stopeze.

Mobilizarea desfășurată în Basarabia în perioada 1914-1916 a condus la distrugerea majoră a economiei ținutului, a exploatat la limită populația băștinașă și a epuizat resursele materiale, contribuind la declanșarea foametei și haosului. Haosul din Basarabia fusese cauzat, în primul rând, de apropierea frontului, a cărui linie, cu lungimea de 205 verste, traversa întregul ei teritoriu. Aproximativ 30% din efectivul armatei imperiale active era dislocat în Basarabia și în imediata ei apropiere. Efectivele unităților ce se retrăgeau de pe front sau staționau în Basarabia, soldații care dezertau din armată transformaseră teritoriul acestora într-un teatru de omoruri și jafuri, pe care istoriografia sovietică le califica drept acțiuni revoluționare. În unele localități rurale, numărul ostașilor îl depășea cu mult pe cel al populației autohtone, soldații manifestându-și autoritatea prin intimidări, jafuri și violuri generalizate. Situația s-a menținut pe tot parcursul războiului, atingând apogeul odată cu declanșarea revoluției burgheze din februarie. Populația locală era foarte îngrijorată de comportamentul efectivului unităților rusești ce urmau a fi demobilizate în masă la sfârșitul războiului. Numărul acestora era atât de mare, încât nu puteau să încapă nici în toate trenurile ce aveau să le transporte. Mulți au pornit spre casă cu alte mijloace de transport sau chiar pe jos.

Privită ca principal furnizor de cereale pentru armata rusă, pe tot parcursul războiului, Basarabia asigura unitățile de pe front cu pâine și grâu. Dar numeroasele cazuri de furt și devastări îi făceau pe țăranii basarabeni să se teamă că ar putea rămâne ei înșiși fără pâine.

Grupurile de ostași ruși ce terorizau populația locală și-au împărțit zonele de influență. Neputința și neajutorarea populației locale, numărul redus al efectivului cohortelor moldovenești nu puteau opri aceste fărâdelegi. Moldovenii au cerut introducerea unei forțe din afara imperiului. Șeful cohortelor moldovenești, Botezatu, a cerut introducerea în Basarabia a unei armate străine disciplinate, argumentându-și solicitarea prin exemple concrete de acte de anarhie și dovezi că unele bande înarmate trec Nistrul, fură cereale și alte bunuri materiale. Apropierea frontului, prezența permanentă a unităților militare rusești pe teritoriul Basarabiei, numărul crescând al dezertorilor, intensificau situația criminală, militarii furând tot ce le nimerea sub mână, comițând violuri și alte nelegiuiri. Acești factori au accelerat luarea deciziei de a chema în ajutor trupe române care să oprească răspândirea anarhiei și să stabilească ordinea în Basarabia. Mai târziu, prin actul istoric de la 27 martie 1918, s-a hotărât soarta de mai departe a teritoriului dintre Prut și Nistru.

Centrul de Cultură și Istorie Militară

СОЛДАТУЛ МОЛДОВАН

ГАЗЕТА КОМИТЕТУЛУЙ ЧЕНТРАЛ ЫНПЛИНИТОР МОЛДОВЕНЕСК А СФАТУЛУЙ ДЕПУТАЦИ-
ЛОР ОФИЦЕРЬ ШИ СОЛДАЦЬ МОЛДОВЕНЬ БАСАРАБЕНЬ—ПЕНТРУ СОЛДАЦЬ ШИ ЦАРАНЬ.

№ 4. 21 СЕНТЕМБРИЕ 1917. № 4.

ПРЕЦУЛ 5 К. есы 2 орь пе септэмыны.	Плата ынскриерий пэн ла свыршитул анулуй 2 р.	Адреса Редакций. Кишинев. Дворец Свободы.	Скриторий сынт ругаць сы скрие пе о парте а хяртійей, зрэтындушь ну- меле ши адреса лор.	Плата пентру- рекламе 50 коп. рындул.
---	---	---	---	---

Сэриць, Фраць!

Фрунзулица де трий флорь
Сэриць фраць, сэриць урорь.
Сэриць тоць—ши мик ши маре.
Кы душману-й ла хотаре.
Ши дэ буста.
Ка лэкуста.
Нэвэлинд ла ной ын цары—
Сы не дас фок ши пары.
Ши дот вин пухой, пухой—
Сы не стерляскы пе ной.
Сы не калче суб копите—
Доар пэмынтул не-ар ынгите.
Сы не калче суб пичоаре.
Сы не штаргы де суб соаре.
Сы не факы колб-пэмынт—
Сы не спулбере пе вынт.

Сэриць, кодрилор де мунте,
Молдовень-войничь де фрунте.
Сэриць бразь, сэриць стежарь—
Молдовень ку браце тарь,
Де ла Нистру пэн ла Прут—
Сы фэчем ной ун редут.
Сы дурэм ла Прут ун зид—
Ничь де фьер, ничь де гранит,
Да де пьептурь де оцэл—
Сы ну трякы плумб прин ел.
Сы фэчем ной ла границы.
Ун зид налт ку жүрэмынт—
Ничь де пьятру, ничь де аржнт,
Да де пьептурь, ка де крицы.
Ка прин ел сы ну рэзбаты—
Ничь гуляу де хярматы.

Хей, мэй фраць Басарабень,
Куйб де вултурь молдовень,
Оаре ну сынте м де ням—
Дин влэстарул де роман?
Оаре ну май курже-н ной—
Сынже нобил де ерой?
Дечь сэриць, сэриць ку тощй
С-алу:гэм дин цары хоцй,
Ши хайдем ла лупта сфаны
Сы не апэрэм пэмынту.
Ши хайдем ла лупта крунты:
Ка ла жок ши ка ла нунты:

Сарэтэм пагынулуй—
Мыня ромынулуй!
Ка сы ну-й рамьы-н цары.
Ничь пичиор, ничь урмишоары.
Пофта-н вець сы ну-й май
Сы не калче пе мошиел.

Н. Романаш.

Комит. чентрал Молдовенеск. (Протокул № 15)

Ын шединца дела 21
Аугуст анул ачеста, Ко-
митетул Чентрал Молдове-
неск де солдаць ши офи-
церь молдовень дин Ки-
шинэу, фйинд ынгрозит де
тоате че се фак азь ын
Басарабия ноастры, а три-
мес генералулуй Щерба-
чев урмэтоаря телеграмы:
„Тикэлошиле дин зиле-
ле де пе урмы, кари се
фак ын тоате пэрциле Ба-
сарабией а бэгат думя ын
спаймы. Зиуа ын амйаза ма-
ре хайтеле де солдаць ы-
нармаць учблы прин цары
учиг, тае ши прады. Аша
де пилды, ноаптя спре 19
Аугуст а фост учис ши
прэдат преотул дин Кос-
тешть, алт локуитор а
фост учис ын сатул Ру-
сештй Ной. Ын зиуа де
20 Аугуст тэберь ынтрежь
де солдаць ку армеле ын
мыны ау нэвэлит прин ви-
иле ши ливезиле де пе

лынгы Кишинэу ку кип сы
прэде ши аичь ау фост
учишь хоцэште жудекэто-
рул де паче Мурафа ши
инжинерул Ходорожя. Ла
21 Аугуст банделе де сол-
даць яр сы-скуласы ла
прэдат ши нумай дакы а
тримес Комитетул Мол-
довенеск детаашаменты (от-
ряды) де солдаць мол-
довень ымпотрива лор,
ачешть хоць ау фост ын-
прэштйаць, яр 14 принць.
Нумэрынд нмай департе
тикэлошиле солдацилор
рушь, Комитетул ынкее,
кы алты скэпаре ну-й, де-
кыт сы фие сы се адуне ын
Кишинэу дестуле путерь
динтре солдаць, ка сы не
апэрэм цара. Деачея Ко-
митетул чере, ка ындаты
сы фие алешь ши тримешь
ла Кишинэу тоць кэлэра-
шй (кавалериштй) мол-
довень дин гарнизона
орашулуй Новогеоргиевск
ын фрунте ку офицерй
лор пентру паза ши апэ-
раря сателор ши ораше-
лор дин Басарабия. Деачея
требуеск оприць ын Ки-
шинэу ши солдаций ши
офицерй молдовень, кари
ау фост рэниць ла
фронт ши акум трек яр
ынапой, пентру ка сы ле
мэряскы путеря апэрэто-
рилор.

Апой комитетул а алес

